

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/3896 din 06.03.2024
La nr. 09-597 din 26.02.2024

**Ministerul Dezvoltării Economice și
Digitalizării**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 182/2010 cu privire la parcurile industriale (număr unic 1058/MDED/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 6 (șase) file.

Director

Digitally signed by Pinzari Alexandr
Date: 2024.03.07 09:25:06 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr PÎNZARI

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/9506 din 06.03.2024

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 182/2010, Legea nr.121/2007) (număr unic 1058/MDED/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin. (3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul, însoțit de nota informativă și anunțul privind inițierea elaborării și consultarea publică a acestuia, se regăsesc pe pagina web oficială a autorului și portalul particip.gov.md, după cum urmează: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-consultare-publica-a-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr->

Astfel, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este eficientizarea activității și guvernantei platformelor investiționale.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Implementarea prevederilor proiectului poate contribui la realizarea scopului scontat, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condițiile respectării recomandărilor înaintate de prezentul raport de expertiză anticorupție.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Autorul a indicat în nota informativă aferentă proiectului:

- *denumirea autorului proiectului actului normativ* (Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării);
- *condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ* (autorul a delimitat principalele categorii de probleme de natură conceptuală/funcțională/administrativă care obstrucționează dezvoltarea în continuare a PI din Republica Moldova);
- *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene* (nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene);
- *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi* (1) modificarea Legii nr. 182/2010 cu privire la parcurile industriale și Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deținutarea proprietății publice, după cum urmează: *i)* reformularea obiectivelor principale ale parcurilor industriale și introducerea obiectivelor proprii parcurilor „eco-industriale” și industriei 4.0; *ii)* completarea principiilor de creare și funcționare a parcurilor industriale; *iii)* precizări suplimentare privind terenurile eligibile de a deveni platforme investiționale; *iv)* reglementarea parcurilor industriale în funcție de profil și activitatea desfășurată de către rezidenți pe teritoriul acestora, precum și particularitățile de creare a acestora; *v)* posibilitatea creării PI pe unul sau mai multe terenuri; *vi)* pe teritoriul parcurilor industriale pot fi amplasate obiective proprii parcurilor industriale contemporane, suplimentar la infrastructura de producție și infrastructura tehnico-edilitară; *vii)* completează art. 12, care reglementează facilitățile existente în PI, în vederea aducerii clarității ce

facilități există pe aceste platforme investiționale pentru rezidenți și în ce condiții sunt acestea oferite; viii) prevederi mai explicite referitoare la constituirea sau selectarea întreprinderilor administratoare; prevederi speciale cu referire la administrarea PIM-urilor; stipularea interdicției de transmitere în concesiune a infrastructurii tehnice și de producție a parcului unei societăți comerciale care va prelua atribuțiile și obligațiile ce revin întreprinderii administratoare; ix) modificarea și completarea art. 16, prevederi care elimină orice interpretare cu privire la sursele de venit ale întreprinderii administratoare și colectarea acestora de la rezidenții parcurilor industriale; x) modificări la art. 18 și art.19 din Legea nr. 182/2010, care reglementează drepturile, atribuțiile și obligațiile întreprinderii administratoare, precum și selectarea rezidenților și proiectelor investiționale; xi) introducerea unui nou articol – art. 20¹ – care setează drepturile, atribuțiile și obligațiile rezidenților parcurilor industriale; xii) precizări la cerințele care trebuie să se conțină în contractele încheiate între întreprinderile administratoare și rezidenți (art. 21); precizări cu privire la retragerea statutului de rezident al parcului industrial (art. 22) și; precizări cu privire la retragerea titlului de parc industrial, inclusiv completări la temeiurile de retragere a titlului de parc industrial și anume cu extinderea listei cu litera b¹) decizia MDED în cazul în care în decurs de 5 ani de la data acordării titlului de parc industrial, nu sunt desfășurate activități economice. 2) La Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deținutarea proprietății publice a fost abrogată litera d) din alineatul (8) al articolului 10 și completarea acestuia cu un alineat nou (8¹));

- *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare* (nu necesită modificarea sau elaborarea unor acte normative noi).

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”. Potrivit notei de argumentare a proiectului, implementarea prezentului proiect *nu va necesita cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus, în mare parte, într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

Totodată, se remarcă utilizarea unor expresii ambigue ”și acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor”, ” pot fi amplasate următoarele obiecte”, ”să fie condiționată”, ”în principal”, care atribuie incertitudine procedurilor administrative realizate în context și poate condiționa interpretarea tendențioasă a normelor.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului, vizează preponderent activitatea desfășurată de către entitatea publică investită cu funcții de reglementare și control, implicată în eliberarea actelor cu caracter permisiv necesare creării și funcționării parcului industrial (MDED), APL (în contextul acordării facilităților). Analiza prevederilor propuse, denotă factori de risc ce pot determina disfuncționalitatea proceselor administrative reglementate și admiterea incidentelor de integritate/riscurilor de corupție de către agenții publici/persoanele care au/susțin că au influență asupra acestora. Deficiențele prenotate vizează:

- i) insuficiența reglementării aspectelor ce țin de răspunderea juridică aplicată pentru nerespectarea clauzelor contractului între întreprinderea administratoare și rezidentul parcului industrial;
- ii) examinarea cererilor privind extinderea suprafeței parcului industrial, cesionarea drepturilor și obligațiilor întreprinderii administratoare sau reorganizarea acesteia, modificarea și completarea proiectului investițional, în sensul diminuării investițiilor;
- iii) reglementarea lacunară a aspectelor ce țin de subiectul responsabil de exercitarea funcțiilor și atribuțiilor de administrare a parcului creat în coparticipare (public-privat);
- iv) insuficiența reglementării aspectelor ce țin de statutul unităților care pot fi amplasate pe teritoriul parcului industrial suplimentar la infrastructura de producție (oficii administrative și hale industriale) și infrastructura tehnico-edilitară

Aspectele evidențiate supra, sunt analizate suplimentar în Capitolul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Art.I pct.8, 22

8. Articolul 8 se expune în următoarea redacție: [...] (2) În vederea obținerii titlului de parc industrial, solicitantul depune la Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării cererea pentru obținerea titlului de parc industrial, însoțită de următoarele documente:

d) declarația deținătorului sau proprietarului terenului privind îndeplinirea condițiilor prevăzute la art.5 lit. a), b) și c);

22. Articolul 21 va avea următorul cuprins:

„Articolul 21. Cerințe privind conținutul contractului încheiat între întreprinderea administratoare și rezidentul parcului industrial

(1) Clauzele esențiale ale contractului privind desfășurarea activității în cadrul parcului industrial

sânt: f) responsabilitatea părților pentru nerespectarea clauzelor contractului, inclusiv prevederi cu privire la penalizarea pentru neexecutarea clauzelor contractuale.

Obiecții:

Analizând prin prisma exigențelor vizate de art.29 alin.(2) al Legii nr.100/2017, se remarcă faptul că prevederile proiectului citate supra, nu reflectă aspecte ce țin de i) *răspunderea juridică* aplicată deținătorului/proprietarului terenului în eventualitatea prezentării unor date neveridice/false ii) *răspunderea juridică* aplicată pentru nerespectarea clauzelor contractului între întreprinderea administratoare și rezidentul parcului industrial.

Omiterea/reglementarea ambiguă a aspectelor date, poate condiționa conștientizarea impunității personale a subiecților prenotați pentru ilegalitățile săvârșite și poate obstrucționa atragerea la răspunderea a subiecților prenotați pentru eventuala prezentare a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material / din alte interese personale.

În context, reținem prevederile art.17¹ Cod Contravențional nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008: *Articolul 17¹. Responsabilitatea. Responsabilitatea este starea psihologică a persoanei care are capacitatea de a înțelege caracterul prejudiciabil al faptei, precum și capacitatea de a-și manifesta voința și de a-și dirija acțiunile.*

Adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare se impune și prin articolul 23 alin.(2) din Constituție, care stabilește obligația statului de a asigura dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale. În acest sens, norma constituțională stabilește că statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative. În Hotărârea nr.26 din 23 noiembrie 2010, Curtea Constituțională reține: *“Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție [...]”*

Subsecvent, Curtea Europeană în jurisprudența sa a subliniat importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, instituind o serie de repere, pe care legiuitorul trebuie să le aibă în vedere pentru respectarea acestor exigențe. Astfel, Curtea Europeană a accentuat că nu poate fi considerată “lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și corecteze conduita. În special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice (cauza *Amann v. Elveția*, hotărârea din 16 februarie 2000, §56). Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (cauza *Silver și alții v. Regatul Unit*, hotărârea din 25 martie 1983, §80). În acest sens, în Hotărârea nr.26 din 27 septembrie 2016, Curtea Constituțională a reținut că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate.

Rezumînd cele expuse supra, evidențiem faptul că aprobarea normelor în redacția propusă, poate condiționa multiple riscuri, inclusiv de corupție aferente implementării, obstrucționînd atragerea la răspundere a subiecților vizați în contextul prezentării unor date neveridice/false/nerespectării clauzelor contractului între întreprinderea administratoare și rezidentul parcului industrial.

Recomandări:

Completarea după cuvîntul “*declarația*”, cu expresia “*pe proprie răspundere*”.

Factori de risc:

- Lacună de drept
- Lipsa responsabilității clare pentru încălcări

Riscuri de corupție:

- Generale
- Încurajarea sau facilitarea actelor de:

<ul style="list-style-type: none"> ● Lipsa sancțiunilor clare 	<ul style="list-style-type: none"> - trafic de influență - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - îmbogățire ilicită - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor - fals în acte publice ● Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - fals în acte publice
--	--

- 2 -

Art.I pct.10, 11

10. Articolul 10 alineatul (2) se expune în următoarea redacție: „În cazul în care documentele prezentate nu sunt complete si/sau nu corespund cerințelor stipulate la art. 8 și 9, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării indică solicitantului asupra neajunsurilor și acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor. În acest caz, termenul de examinare prevăzut la alin. (1) va începe să curgă de la data depunerii în forma completă a cererii și a setului de documente aferente”.

11. Articolul 11: [...] la alineatul (2) a doua propoziție va avea următorul cuprins: „Extinderea suprafeței parcului industrial, cesionarea drepturilor și obligațiilor întreprinderii administratoare sau reorganizarea acesteia trebuie să fie condiționată de verificarea condițiilor menționate la art.8 și eliberarea avizului corespunzător al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și de aprobarea modificărilor respective de către Guvern”;

Obiecții:

La Art.I pct.10 al proiectului (redacția Articolul 10 alineatul (2) al Legii nr. 182/2010), se remarcă utilizarea unei expresii ambigui „și acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor”, care atribuie incertitudine procedurii administrative realizate în context. În aceeași ordine de idei, la Art.I pct.11 al proiectului (vizează Articolul 11 la alineatul (2) al Legii prenotate), se remarcă insuficiența redacției propuse, or aceasta nu vizează termenul de examinare a solicitării de către entitatea publică (Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării) și înștiințare a solicitantului pe marginea rezultatelor examinării desfășurate. Subsidiar, redacția propusă de autor, operează cu expresia “să fie condiționată” care accentuează caracterul ambiguu al normei și aplicarea în timp a acesteia conform prevederilor art.73-74 al Legii nr.100/2017.

În contextul deficiențelor evidențiate supra, reținem faptul că reglementarea lacunară sau confuză a termenelor administrative, întotdeauna lasă loc pentru interpretări abuzive din partea agenților publici, or determină discreția excesivă a acestora de a aprecia și stabili în fiecare caz separat termene care îi sunt convenabile, atât pentru propriile acțiuni, cât și pentru acțiunile altor subiecți de drept cărora aceste termene le sunt aplicabile.

Recomandări:

La Art.I pct.10 al proiectului (redacția Articolul 10 alineatul (2) al Legii nr. 182/2010) - reglementarea unui termen minim acordat solicitantului în mod indispensabil pentru a înlătura neajunsurile.

La Art.I pct.11 al proiectului (vizează Articolul 11 la alineatul (2) al Legii prenotate) – substituirea cuvântului “condiționată” cu cuvântul “precedată” și reglementarea termenului de examinare a solicitării de către entitatea publică (Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării) și înștiințare a solicitantului pe marginea rezultatelor examinării desfășurate.

Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - conflict de interese și/sau favoritism - îmbogățire ilicită - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor - trafic de influență - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu ● Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - conflict de interese și/sau favoritism - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu
---	---

- 3 -

Art.I pct.17

Articolul 17: [...] alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) În cazul creării parcului industrial în baza bunurilor proprietate privată, funcțiile și atribuțiile de administrare a parcului prevăzute de prezenta lege vor aparține investitorului privat”.

Obiecții:

Prim-plan, reținem faptul că redacția propusă a art.17 alin.(2) al Legii nr. 182/2010, nu reglementează subiectul ce exercită funcțiile și atribuțiile de administrare a parcului creat în coparticipare (public-privat). În contextul dat, se remarcă faptul că analiza comparativă a redacției *propuse* și redacția *normei în vigoare*, denotă restricționarea spectrului de ipoteze reglementat, or conform prevederilor art.17 alin.(2) al Legii nr. 182/2010: *(2) În cazul finanțării pentru crearea infrastructurii tehnice și de producție în coparticipare cu investitorul privat, funcțiile și atribuțiile de administrare a parcului prevăzute de prezenta lege vor aparține investitorului privat sau societății comerciale cu capital public-privat, creată în condițiile art.15.*

Reținem faptul că potrivit art.29 alin.(2) al Legii nr.100/2017: *(2) Pentru a se evita lacunele legislative, soluțiile propuse în proiectul actului normativ trebuie să acopere întreaga problematică a relațiilor sociale ce constituie obiectul de reglementare al proiectului.*

Rezumînd cele expuse supra, se remarcă faptul că aprobarea modificării propuse poate condiționa un vid legislativ, în ipoteza *coparticipări* la constituirea unui parc industrial (public-privat). Carența în speță, poate condiționa interpretarea extensivă a cadrului normativ, în contextul delimitării subiectului ce exercită *funcțiile și atribuțiile de administrare a parcului* și multiple riscuri de corupție aferente procesului administrativ reglementat.

Recomandări:

Modificările propuse pot fi operate în calitate de completare a prevederilor art.17 al Legii nr. 182/2010 întru reglementarea aspectelor ce țin de exercitarea funcțiilor și atribuțiilor de administrare a parcului *creat exclusiv* în baza investițiilor private. Totodată, urmează a fi asigurată reglementarea inclusiv a aspectelor ce țin de subiectul responsabil de exercitarea funcțiilor și atribuțiilor de administrare a parcului *creat în coparticipare* (public-privat).

Subsecvent, se recomandă substituirea expresiei *“vor aparține”* cu expresia *“sunt exercitate”*.

Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> ● Lacună de drept ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de:
---	---

<ul style="list-style-type: none"> ● Nedeterminarea entității publice responsabile/subiectului la care se referă prevederea 	<ul style="list-style-type: none"> - corupere activă - corupere pasivă - trafic de influență - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - înbogățire ilicită - utilizare neconformă a fondurilor și/sau a patrimoniului - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor ● Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism
--	--

- 4 -

Art.I pct.19

19. Articolul 19: [...] articolul se completează cu alineatul (2²) cu următorul cuprins: „(2²) Modificarea și completarea proiectului investițional, în sensul diminuării investițiilor preconizate și/sau schimbării genului de activitate, în baza căruia a fost selectat rezidentul pentru desfășurarea activității de antreprenoriat în cadrul parcului industrial se efectuează în baza deciziei comisiei nominalizate la alineatul (1) și la prezentarea argumentelor care confirmă această necesitate.”.

Obiecții:

Amendamentele propuse, nu vizează *criteriile* potrivit cărora va fi *examinată și aprobată* eventual decizia comisiei privind *modificarea și completarea proiectului investițional, în sensul diminuării investițiilor preconizate și/sau schimbării genului de activitate*.

Lipsa unor exigențe exhaustive sub acest aspect, poate determina interpretarea tendențioasă a competenței funcționale a *Comisiei*, constituind un tertip juridic pentru evitarea retragerii statutului de rezident al parcului industrial în eventualitatea nerealizării proiectului investițional (conform art.22 alin.(1) lit.b) al proiectului) și eventualelor facilități ce implică exercitarea statutului de rezident al parcului industrial. Deficiența prenotată, poate facilita exercitarea unor atribuții excesive de către organul colegial în speță/agenții publici din componența acestuia/persoanele care au/susțin că au influență asupra acestora și multiple riscuri de corupție aferente procesului reglementat.

Recomandări:

Reglementarea *criteriilor/circumstanțelor* ce justifică aprobarea de către Comisie a modificării/completării proiectului investițional, în sensul diminuării investițiilor preconizate și/sau schimbării genului de activitate.

Factori de risc:

- Lacună de drept
- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Generale
- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - corupere pasivă
 - trafic de influență
 - abuz de serviciu
 - depășire a atribuțiilor de serviciu
 - conflict de interese și/sau favoritism
 - înbogățire ilicită

	<ul style="list-style-type: none"> - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor - corupere activă ● Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism
--	---

- 5 -

Art.1 pct.21

5. Legea se completează cu articolul 5¹ cu următorul cuprins: „Articolul 5¹. Categoriile de parcuri industriale și particularitățile de creare

(5) Suplimentar la infrastructura de producție (oficii administrative și hale industriale) și infrastructura tehnico-edilitară, pe teritoriul parcului industrial pot fi amplasate următoarele obiecte: a) instituții financiare, obiecte de marketing și publicitate, obiecte de alimentație publică, necesare desfășurării activităților de bază ale rezidenților;

Obiecții:

Prim-plan se remarcă ineficiența utilizării expresiei „următoarele obiecte” în redacția citată supra. Suplimentar, remarcă lipsa unor norme de referință ce reglementează *statutul* unităților vizate de normă (*instituții financiare, obiecte de marketing și publicitate, obiecte de alimentație publică, necesare desfășurării activităților de bază ale rezidenților*). În speță, devine incert dacă unitățile prenotate pot obține și activa inclusiv în calitate de rezident al parcului, beneficiind de facilitățile prescrise de proiect/cadrul normativ în vigoare (*scutiri, [...] de la plata oricăror taxe datorate bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale pentru eliberarea oricăror certificate de urbanism, autorizații de construire și/sau autorizații de desființare de construcții pentru terenurile și clădirile din infrastructura parcului, ce fac parte integrantă din parcul industrial; [...] alte facilități ce pot fi acordate, de autoritățile administrației publice locale*).

Deficiențele evidențiate supra, denotă neîntreținerea exigențelor de tehnică legislativă vizate de art.29 alin.(2), art.54 al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017 și pot condiționa multiple riscuri aferente interpretării normei și implementării mecanismului propus.

Recomandări:

Completarea normei cu referințe ce vizează *statutul* unităților vizate de normă (dacă unitățile prenotate pot obține și activa inclusiv în calitate de rezident al parcului, beneficiind de facilitățile prescrise de proiect/cadrul normativ în vigoare).

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Lacună de drept
- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității/persoanei private
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Generale

<p>Art.I pct.21 21. Se introduce un nou articol, 20¹, având următorul cuprins: „Articolul 20¹. Drepturile, atribuțiile și obligațiile rezidenților parcului (1) Rezidentul parcului are, <u>în principal</u>, următoarele drepturi:</p>	
<p>Obiecții: Utilizarea cuvintelor <i>”în principal”</i> atribuie caracter ambiguu spectrului de drepturi exercitat de către rezidentul parcului industrial. Deficiența în speță, denotă neîntreținerea exigențelor de calitate a legii vizate de art.54 al Legii nr.100/2017 și poate condiționa multiple riscuri de corupție aferente interpretării ulterioare a normei.</p>	
<p>Recomandări: Excluderea cuvintelor <i>”în principal”</i> și reglementarea exhaustivă a drepturilor exercitate de către rezidentul parcului industrial la nivel de norme primare.</p>	
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - trafic de influență - abuz de serviciu - delapidarea fondurilor și/sau a patrimoniului - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - utilizare neconformă a fondurilor și/sau a patrimoniului - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor ● Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism

IV. Concluzia expertizei

Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este eficientizarea activității și guvernării platformelor investiționale.

Autorul a prezentat *Sinteza* avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și îndeplinirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu *întreținerea* exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Analiza prevederilor propuse, denotă factori de risc ce pot determina disfuncționalitatea proceselor administrative reglementate și admiterea incidentelor de integritate/riscurilor de corupție de către agenții publici/persoanele care au/susțin că au influență asupra acestora. Deficiențele prenotate vizează:

- i) insuficiența reglementării aspectelor ce țin de răspunderea juridică aplicată pentru nerespectarea clauzelor contractului între întreprinderea administratoare și rezidentul parcului industrial;
- ii) examinarea cererilor privind extinderea suprafeței parcului industrial, cesionarea drepturilor și obligațiilor întreprinderii administratoare sau reorganizarea acesteia, modificarea și completarea proiectului investițional, în sensul diminuării investițiilor;
- iii) reglementarea lacunară a aspectelor ce țin de subiectul responsabil de exercitarea funcțiilor și atribuțiilor de administrare a parcului creat în coparticipare (public-privat);
- iv) insuficiența reglementării aspectelor ce țin de statutul unităților care pot fi amplasate pe teritoriul parcului industrial suplimentar la infrastructura de producție (oficii administrative și hale industriale) și infrastructura tehnico-edilitară.

Implementarea prevederilor proiectului poate contribui la realizarea scopului scontat, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condițiile respectării recomandărilor înaintate.

06.03.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina CHISTOL , Inspector principal

Digitally signed by Chistol Cristina
Date: 2024.03.06 11:16:41 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

